

BORSTVOEDING

Tussen kunst en knudde

Wát als de kinderarts op dag drie de baby onderzoekt in verband met negen procent afvallen en een beperkende tongriem ziet? De kinderarts benoemt dat de tongriem tot aan de punt vast zit, maar betwijfelt of dit echt een rol speelt. En aangezien er op dat moment 'niemand in huis' is om de tongriem te klieven, wordt er complimenteaus geopperd dat de eerstelijns verloskundige dit zo nodig heel goed kan doen na ontslag. Helaas zijn of voelen niet alle verloskundigen zich kliefkundig. De verantwoordelijkheid en bevoegdheid even buiten beschouwing latend, wordt er vaak gewacht op iemand die dienst heeft en kan klieven. Het wachten is dan op ondermaatse groei en pijnlijke tepels.

Vervolgens kom ik als lactatiekundige in de kraamperiode en zie dan een hongerig kind dat met stress reageert op naderende borsten. Ook de moeder deinst terug met haar kapotte tepels. In plaats van een gevoel van samen, is nu afstand voelbaar. En ik vraag me af: kunnen we nalaten een tongriem te klieven als we onderkennen dat deze de beweeglijkheid van de tong duidelijk beperkt? Wanneer wordt nalaten nalatigheid?

De kunst van het klieven, het gaat me aan het hart. Ik kan er met mijn lactatiekundige pet niet bij, dat ik als verloskundige niet vaker zag dat een tong zo onmogelijk vast kan zitten. Ik denk dat ik het niet zag, omdat ik niet keek en niet voelde onder de tong. En het klieven moest ik nog leren.

Nu ik sinds kort officieel een 'niet praktiserend' verloskundige ben, kom ik tot de conclusie dat ik daarmee ook de kliefkunde moet loslaten. Maar ik laat mijn missie niet los. Ik vertel een ieder die het wil horen: kijk en voel onder de tong als een baby ruim

afvalt, matig groeit of als er pijnlijke tepels zijn. Maar liever nog, kijk het na bij de geboorte om vervolgens uw beleid daar mede op af te stemmen. Maak het beoordelen van de tongriem tot een vanzelfsprekend onderdeel van het nakijken van de pasgeborene. Klieven is misschien niet het eerste wat moet gebeuren, maar het (h)erkennen is een goed begin.

En als er dan gekliefd moet worden, zorg er dan voor dat u volledig klieft en de hele restrictie wegneemt. Als het goed is ziet u dan een klein ruitvormig wondvlak die de ruimte geeft die nodig is.

Goed (h)erkennen en juist klieven is een kunst. Sommigen verstaan deze. Er is veel verschil in visie en methoden, maar ook in kennis en de kunde. We bewegen heen en weer tussen bevoegd en bekwaam, tussen kunst en knudde. Laten we in plaats daarvan deze kunde koesteren en er als beroepsgroep verantwoordelijkheid voor nemen. Zorg dat u zich bekwaamt in de kliefkunst en dat uw beroepsvereniging voor u in de bres springt voor de bevoegdheid. Als het juridisch binnen de eerste lijn niet 'kan', benut dan de potentie van de tweedelijns verloskundigen. Laten we het eens worden over wie, wanneer en hoe. Wijsheid in plaats van weifelen op het vlak van bevoegd en bekwaam. ◀

Marieke van Luin was tot 2010 lid van de maatschap van verloskundigen in de Ruyschstraat te Amsterdam. Naast lactatiekundige IBCLC en docent, geeft zij als coach begeleiding bij zwangerschap, bevalling en borstvoeding.